

Bryssel den 4 december 2018
(OR. en)

14533/1/18
REV 1

SOC 723
EMPL 542
ECOFIN 1098
EDUC 438

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Den europeiska planeringsterminen 2019 Rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet – Godkännande av bidraget till sysselsättningsaspekterna och de sociala aspekterna

I. INLEDNING

Den 21 november 2018 lade kommissionen fram det ekonomiska höstpaketet, som innehåller den årliga tillväxtöversikten, rapporten om förvarningsmekanismen och utkastet till gemensam sysselsättningsrapport. Liksom föregående år omfattade paketet även ett utkast till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som syftar till en bättre integrering av euroområdesaspekterna och de nationella aspekterna av EU:s ekonomiska styrning.

II. REKOMMENDATIONEN FÖR EUROOMRÅDET

Kommittéernas ordförande (sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd, kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen) samarbetade för att kunna lägga fram ett gemensamt bidrag. Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd hade således ett gemensamt möte den 29 november för att analysera och diskutera rekommendationens sysselsättningsaspekter och sociala aspekter.

Sysselsättningsaspekterna och de sociala aspekterna av rekommendationen för euroområdet finns i **rekommendation 3** och **skäl 7**. Kommittéerna diskuterade dessa delar och enades om några ändringar i kommissionens text. Ordförandena för sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd lade fram dessa ändringar för kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen (telekonferens den 30 november). Alla var eniga om tilläggen i skäl 7. I rekommendation 3 inkluderade kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen emellertid inte hänvisningen till fattigdom och social delaktighet. Hänvisningen till tillräckliga och hållbara sociala trygghetssystem finns i den andra meningen i rekommendation 3.

Ändringar i bilagan i förhållande till kommissionens förslag (doc. 14445/18) är markerade med **fetstil** och strykningar med [...].

Den bifogade texten motsvarar de ändringar som man har kommit överens om i kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen, dock endast med avseende på de delar som faller inom befogenheten för rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) (rekommendation 3 och skäl 7). Övriga delar av texten diskuteras nu i Ekofinrådets kommittéer, där den kan komma att ändras ytterligare.

III. SLUTSATSER

Coreper uppmanas att rekommendera rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) att godkänna sysselsättningsaspekterna och de socialpolitiska aspekterna av rekommendationen för euroområdet, som bifogas denna not.

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om den ekonomiska politiken i euroområdet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 136 jämförd med artikel 121.2,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

av följande skäl:

- (1) Samtidigt som euroområdet snart är inne på sjätte året av oavbruten ekonomisk tillväxt och det negativa produktionsgapet krymper, ökar riskerna för utsikterna och tillväxten förväntas avta. Den potentiella tillväxten är fortfarande betydligt lägre än före krisen och skillnaderna mellan länderna kvarstår, eftersom det finns markanta skillnader mellan medlemsstaterna i fråga om ekonomins motståndskraft. Reallönetillväxten är fortfarande måttlig och har varit långsammare än produktivitetsutvecklingen. Nominallönetillväxten och kärninflationen stiger i takt med den fortsatta sysselsättningstillväxten, men i vissa medlemsstater finns fortfarande fickor av underutnyttjande av arbetskraft eller hög arbetslöshet. Euroområdet har de senaste fem åren haft ett stort bytesbalansöverskott som varit knutet till dess exportutveckling och starkare konkurrenstillställning, men skillnaderna mellan länderna när det gäller ställning i förhållande till omvärlden är fortfarande stora. Medlemsstater som länge hade stora externa underskott har fortfarande en mycket negativ finansiell nettoställning mot omvärlden, vilket utgör en sårbarhet eftersom den i regel speglar en betydande privat eller offentlig skuldsättning. Skuldsanering i lämplig takt, ett gynnsamt tillväxt- och inflationsläge och fortsatta reformer för att öka produktiviteten är avgörande för framgångsrik ombalansering inom euroområdet³. Förutom offentliga och privata investeringar är en gynnsam efterfrågeutveckling viktig och länder med stora överskott skulle dessutom bidra till ombalansering om de stärkte förutsättningarna för lönetillväxt.
- (2) För att öka den långsiktiga tillväxtpotentialen och överbrygga nationella och regionala skillnader krävs ett ökat arbetskraftsdeltagande, tillväxtfrämjande strukturreformer och investeringar i materiella och immateriella tillgångar för att öka produktivitet och innovation, framför allt i medlemsstater där de är markant lägre än genomsnittet i euroområdet. Detta är viktigt för att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i euroområdet.

³ Europeiska kommissionen (2018), rapport om varningsmekanismen 2019.

- (3) En konsekvent och balanserad makroekonomisk policymix – dvs. penningpolitik, finanspolitik och strukturpolitik – i euroområdet är avgörande för att uppnå en stark och hållbar ekonomisk tillväxt. På senare år har Europeiska centralbanken använt okonventionella penningpolitiska verktyg för att föra inflationen tillbaka till det medelfristiga inflationsmålet och samtidigt stödja tillväxten och skapandet av arbetstillfällen. I ett läge där penningpolitiken gradvis normaliseras behövs lämpligt differentierade finanspolitiska strategier och fokus på strukturreformer för att även i fortsättningen stödja tillväxten på kort och lång sikt.
- (4) Ökad hållbarhet i de offentliga finanserna i euroområdet och dess medlemsstater kräver en differentierad politik på nationell nivå som till fullo respekterar stabilitets- och tillväxtpakten och bör ta hänsyn till det finanspolitiska utrymmet. Samordning av den nationella finanspolitiken i enlighet med de gemensamma statsfinansiella reglerna är en förutsättning för en väl fungerande ekonomisk och monetär union (EMU). De gemensamma statsfinansiella reglerna är inriktade på att uppnå hållbar skuldsättning på nationell nivå och samtidigt ge utrymme för makroekonomisk stabilisering. Den finanspolitiska inriktningen i euroområdet var i genomsnitt i stort sett neutral under åren 2015–2018 och kommer enligt kommissionens prognos att bli något expansiv 2019 trots att produktionen är högre än den potentiella produktionen. Att åter bygga upp finanspolitiska buffertar är särskilt viktigt i medlemsstater som fortfarande har en hög offentlig skuldsättning. Detta skulle dessutom minska deras sårbarhet för störningar och göra det möjligt för automatiska stabilisatorer att verka fullt ut i samband med nästa konjunkturedgång. Ökade offentliga investeringar, särskilt i medlemsstater med finanspolitiskt utrymme, skulle främja tillväxt och ombalansering.

- (5) Finansiella strukturreformer är fortfarande avgörande för att öka hållbarheten i de offentliga finanserna och stärka den ekonomiska tillväxtpotentialen. Bättre fungerande nationella finanspolitiska ramverk, väl genomförda utgiftsoversyner och en effektiv och transparent offentlig upphandling kan öka de offentliga utgifternas effektivitet och ändamålsenlighet och finanspolitikens trovärdighet. En förbättring av de nationella budgetarnas sammansättning på både inkomst- och utgiftssidan, t.ex. genom att resurser flyttas över till investeringar, skulle öka de offentliga budgetarnas inverkan på tillväxten och öka produktiviteten på längre sikt. Det är nödvändigt att förenkla och modernisera skattesystemen, samt att hantera skattebedrägerier, skatteflykt och skatteundandragande genom åtgärder mot aggressiv skatteplanering, för att göra skattesystemen mer effektiva och rättvisa. Det är mycket viktigt att skattesystemen främjar en fördjupning av den inre marknaden och uppmuntrar konkurrens mellan företag för att förbättra företagsklimatet i och motståndskraften hos euroområdet och medlemsstaternas ekonomier. Den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen spelar en avgörande roll i detta sammanhang.
- (6) Strukturella och institutionella faktorer på arbets- och produktmarknader samt väl fungerande offentliga förvaltningar är viktiga för motståndskraften hos euroområdets medlemsstater. Motståndskraftiga ekonomiska strukturer förhindrar att störningar får omfattande och långvariga effekter på inkomster och arbetskraftsutbud. Detta kan underlätta penningpolitikens funktion och begränsa skillnader, vilket skapar förutsättningar för en hållbar och inkluderande tillväxt. Bättre samordning och genomförande av strukturreformer, framför allt de som föreskrivs i de landsspecifika rekommendationerna, kan skapa positiva spridningseffekter mellan medlemsstaterna och förstärka de positiva effekterna i hela euroområdet. Reformerna som ökar konkurrensen på produktmarknaderna, främjar resurseffektivitet och förbättrar företagsklimatet och institutionerna, inbegripet ett effektivt rättssystem, främjar ekonomisk motståndskraft i euroområdet och medlemsstaterna. Den inre marknaden har fortfarande en stor outnyttjad potential och det är nödvändigt att gå vidare för att fördjupa den – framför allt inom finansiella tjänster, digitala aktiviteter, energi och transport – samt säkerställa att lagstiftning genomförs i tid och att efterlevnaden kontrolleras på ett bättre sätt.

- (7) I den europeiska pelaren för sociala rättigheter fastställs tjugo principer för att främja lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt social trygghet och social integration. Reformerna som ökar arbetsmarknadsdeltagandet, underlättar **framgångsrika** övergångar **på arbetsmarknaden, främjar skapandet av arbetstillfällen av god kvalitet** och minskar segmenteringen kan bidra till att främja tillväxt **för alla**, stärka ekonomins motståndskraft och automatiska stabilisering, minska ojämlikheten, [...] **komma till rätta med fattigdom och social utestängning** och göra det lättare att hantera de utmaningar som följer av ekonomins förändring. Individanpassat stöd till arbetssökande, utbildning och omskolning kan leda till effektiv och snabb aktivering. Tillgång till utbildning av hög kvalitet **under hela livsrytmen** är avgörande och kräver tillräckliga investeringar i humankapital och kompetens, i synnerhet för lågkvalificerad arbetskraft. Sådana reformer och investeringar förbättrar anställbarhet, innovation, produktivitet och löner på medellång och lång sikt, vilket ökar euroområdet motståndskraft och även säkerställer social integration och rörlighet både inom medlemsstaterna och i euroområdet som helhet. Skattebördan är relativt hög i euroområdet och ligger främst på arbete. Om den växlar bort från arbete till skattebaser med mindre skadlig inverkan på tillväxten, t.ex. förmögenhets-, konsumtions- eller miljöskatter, kan detta stärka arbetskraftsutbudet och efterfrågan. Lagar om anställningstrygghet måste säkerställa rättvisa och anständiga arbetsvillkor för alla arbetstagare, inte minst med tanke på de nya anställningsformer och avtalstyper som växer fram och som skapar nya möjligheter men också utmaningar i fråga om anställningstrygghet och socialförsäkringsskydd. Effektiva och hållbara sociala trygghetssystem är vidare avgörande för att säkerställa tillräckliga inkomster och tillgång till tjänster av god kvalitet. Pensionsreformer och åtgärder för att skapa balans mellan arbete och privatliv är också viktiga för att främja arbetsmarknadsdeltagandet. Bestämmelser som i onödan begränsar rörligheten mellan arbeten, sektorer och geografiska områden hämmar omfördelning inom och mellan medlemsstaterna i euroområdet. Det är mycket viktigt att arbetsmarknadens parter involveras i sysselsättningsreformer, sociala reformer och relaterade ekonomiska reformer.

- (8) Även om euroområdet finanssektor har blivit betydligt stabilare sedan krisen finns det fortfarande sårbarheter som måste hanteras. Den privata sektorns skuldsättning är fortsatt hög och skattesystemen skapar fortfarande snedvridning till förmån för skuldfinansiering. Kraftiga ränteuppgångar på statsobligationer riskerar att urholka bankernas kapital och kan få negativa spridningseffekter till andra länder i euroområdet. Bankernas behov av att anpassa sina affärsmodeller, det låga ränteläget och ökad konkurrens från andra former av finansiering fortsätter att pressa bankernas lönsamhet. Nödlidande lån minskar som andel av den totala utlåningen och det sker snabbast i de medlemsstater där stockarna varit som störst. I länder där andelen nödlidande lån fortfarande ligger långt över genomsnittet i euroområdet krävs emellertid fortsatta, oförminskade ansträngningar. I mars 2018 lade kommissionen fram ett riskreduceringspaket för hantering av gamla nödlidande lån och förhindrande av att de ökar i framtiden, och det bör antas i sin helhet av Europaparlamentet och rådet. För att fullborda bankunionen är det fortfarande avgörande att bankpaketet från november 2016, som minskar riskerna ytterligare genom att införa internationellt överenskomna normer om bankers kapitalbuffertar och likviditet, antas före slutet av 2018. Efter allvarliga överträdelser av penningtvättsreglerna föreslog kommissionen att Europeiska bankmyndigheten skulle förstärkas liksom samarbetet på tillsynsområdet för att skärpa regelefterlevnaden på detta område. Stora framsteg har gjorts mot att upprätta bankunionen, men den är ännu inte fullbordad. Avsaknaden av en gemensam insättningsgaranti och en gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden gör det svårare för bankunionen att bryta kopplingen från banker till stater.

- (9) En förutsättning för att EMU:s arkitektur ska stärkas är att fullbordandet av bankunionen och kapitalmarknadsunionen prioriteras, men dessutom krävs åtgärder avseende alla inslag i kommissionens färdplan för EMU fram till 2024. I en situation där penningpolitiken är gemensam men finanspolitiken decentraliserad behövs ökad riskdelning med tanke på de framsteg som har gjorts när det gäller riskreducering. I december 2017 och maj 2018 offentliggjorde kommissionen ett antal förslag med ytterligare åtgärder för att fullborda EMU, bl.a. inrättandet av en europeisk investeringsstabiliseringsfunktion och ett reformstödsprogram (som föreslogs inom ramen för den fleråriga budgetramen). Förslagen bygger på diskussionsunderlaget om en fördjupning av EMU från maj 2017 och de fem ordförandenas rapport från juni 2015. I enlighet med överenskommelsen mellan euroområdet finansministrar i juni 2018 ska politiska beslut och konkreta steg tas beträffande bankunionen, bl.a. inledande av politiska förhandlingar om en europeisk insättningsgaranti och en ytterligare förstärkning av Europeiska stabilitetsmekanismen, som ledarna är överens om bör tillhandahålla säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden. Alla dessa reformer kommer att bidra till att stärka eurons internationella roll, så att den står i bättre proportion till euroområdets globala ekonomiska och finansiella betydelse. Det är viktigt att de diskuteras på ett öppet och transparent sätt i förhållande till medlemsstater utanför euroområdet.
- (10) Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd har hörts om sysselsättningsaspekterna och de sociala aspekterna av denna rekommendation.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS att medlemsstaterna i euroområdet enskilt och gemensamt inom Eurogruppen vidtar åtgärder under perioden 2019–2020 för att uppnå följande:

1. Fördjupa den inre marknaden, förbättra företagsklimatet och genomföra reformer på produkt- och tjänstemarknader som ökar motståndskraften. Minska utlandsskulden och genomföra reformer för att öka produktiviteten i de medlemsstater i euroområdet som har bytesbalansunderskott, stärka förutsättningarna för lönetillväxt under det att arbetsmarknadsparternas roll respekteras samt genomföra åtgärder som främjar investeringar i medlemsstater i euroområdet med stora bytesbalansöverskott.

2. Återuppbygga finanspolitiska buffertar i euroländer med hög offentlig skuldsättning, stödja offentliga och privata investeringar och förbättra de offentliga finansernas kvalitet och sammansättning i alla länder.
3. Skatteväxla bort från arbete och stärka utbildningssystem och investeringar i kompetens samt effektivisera aktiva arbetsmarknadsåtgärder som underlättar **framgångsrika** övergångar **på arbetsmarknaden. Främja skapandet av arbetstillfällen av god kvalitet och komma till rätta med** segmenteringen på arbetsmarknaden och säkerställa tillräckliga **och hållbara** sociala trygghetssystem i hela euroområdet.
4. Förverkliga den säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden, skapa ett europeiskt insättningsgarantisystem och stärka det europeiska ramverket för reglering och tillsyn. Främja en ordnad skuldsanering avseende den höga privata skuldsättningen. Uppnå en snabb minskning av andelen nödlidande lån i euroområdet och förhindra att de ökar, bland annat genom att undanröja skattesystemets snedvridning till förmån för skuldfinansiering.
5. Snabbt gå vidare i fullbordandet av Ekonomiska och monetära unionen, bl.a. för att stärka eurons internationella roll, varvid hänsyn ska tas till kommissionens förslag, inbegripet de som rör finanssektorn samt reformstödsprogrammet och Europeiska investeringsstabiliseringsfunktionen i förslaget till flerårig budgetram för perioden 2021–2027.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande
